

Undervisningsministeriet

Den 10. januar 2008

Aftale med partierne bag folkeskoleloven (Venstre, Konservative, Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti) om forsøg med skolestart og heldagskole mv.

1. Folkeskolelovens forsøgsparagraf fremgår af lovens § 55, der lyder således:

”§ 55. For at fremme forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde eller for at bevare små skoler kan undervisningsministeren fravige lovens bestemmelser, bortset fra kapitel 1 og kapitel 4, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. For at fremme forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde i forbindelse med elevernes skolestart eller udvidet samarbejde mellem folkebiblioteket og skolebiblioteket kan ministeren tillige fravige bestemmelserne i kapitel 4.

Stk. 3. Efter undervisningsministerens bestemmelse kan staten yde tilskud til forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde.”

Undervisningsministeren har således efter den gældende folkeskolelov adgang til at godkende forsøg, der kræver dispensation fra folkeskoleloven, hvis fravigelserne af folkeskolelovens bestemmelser sker med henblik på at fremme forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde. Formålsparagraffen og krav til lærerkvalifikationer kan ikke fraviges, dog bortset fra som nævnt i stk. 2 i forbindelse med elevernes skolestart eller udvidet samarbejde mellem folkebibliotek og skolebibliotek. Forarbejderne til § 55 indeholder ikke begrænsninger med hensyn til, hvilke forsøg undervisningsministeren kan godkende.

Med hensyn til forarbejderne til forsøgshjemlen henvises til lovforslag nr. L 12 (Folketinget 1997-98, 2. samling), vedtaget som lov nr. 318 af 3. juni 1998, jf. Folketingstidende 1997-98, 2. samling, Forhandlingerne, spalte 362, 1123, 1278, Tillæg A, spalte 479, Tillæg B, spalte 38, Tillæg C, spalte 272, samt lovforslag nr. L 130 (Folketinget 2002-03), vedtaget som lov nr. 300 af 30. april 2003, jf. Folketingstidende 2002-03, Forhandlingerne, spalte 4543, 7366, 7557, Tillæg A, spalte 2949, Tillæg B, spalte 778, Tillæg C, spalte 315.

2. Siden juni 1998 har undervisningsministeren godkendt en lang række forsøg med skolestart, som kræver dispensation fra folkeskoleloven. Der er ca. 130 skoler i over 30 af de nuværende kommuner med igangværende forsøg med skolestart, herunder ca. 20 skoler med rullende skolestart og aldersintegrerede klasser. Forsøgene udløber med skoleåret 2007/08.

De igangværende forsøg er iværksat inden for rammerne af det nu afsluttede forsøgsprogram *En skole i bevægelse* fra april 2003.

Med henblik på at indhøste yderligere erfaringer med lærer-pædagog-samarbejde om undervisning af elever fra børnehaveklassen op til og med tredje klasse i et forpligtende samarbejde mellem skolens undervisning og skolefritidsordningens pædagogiske virksomhed er partierne bag folkeskoleloven enige om, at muligheden for at iværksætte forsøg med skolestart forlænges med yderligere tre år.

Skoler og kommuner, der i skoleåret 2007/08 har igangværende forsøg med skolestart, vil således kunne fortsætte med disse ordninger i yderligere tre år, ligesom nye kommuner og skoler efter ansøgning kan få godkendt etablering af forsøg med skolestart.

3. Udover forsøg inden for rammerne af *En skole i bevægelse* har undervisningsministeren givet dispensation fra folkeskoleloven til forsøg med heldagsskole. Med henblik på at imødekomme fire kommuners ønske om at etablere forsøg med heldagsskole på i alt ni skoler har undervisningsministeren dispenseret fra bl.a. folkeskolelovens § 16, stk. 3, hvorefter den højeste daglige undervisningstid for børnehaveklassen og 1.-3. klassetrin ikke må overstige 6 timer, bortset fra ved særlige arrangementer. Otte af dispensationerne har i varierende omfang tillige omfattet fravigelse af folkeskolelovens § 25, stk. 4 og 6, om brug af holddannelse.

Denne praksis vil blive videreført.

4. Forsøg med skolestart og heldagsskole evalueres, og der forelægges en status for forsøgene for partierne bag folkeskoleloven medio 2010 med henblik på stillingtagen til det videre forløb. Den nærmere tilrettelæggelse af evalueringen drøftes med forligskredsen.

5. I tilknytning til forsøg med skolestart og heldagsskole nedsættes en følgegruppe i Undervisningsministeriets regi med repræsentanter for KL, Danmarks Lærerforening, Forbundet for pædagoger og klubfolk (BUPL), Skolelederne, Børne- og Kulturchefforeningen, Skole og Samfund og Skolestyrelsen.

Følgegruppen sekretariatsbetjenes af Undervisningsministeriet, herunder Skolestyrelsen. Følgegruppen har til opgave at afgive udtalelse til undervisningsministeren, om de konkrete ansøgninger om forsøg med skolestart og heldagsskole bør imødekommes, herunder i givet fald på hvilke vilkår, samt om tilrettelæggelse af evaluering af forsøgene.

6. Undervisningsministeren har foruden ovennævnte forsøg desuden i enkelte tilfælde givet tilladelse til andre forsøg med fravigelser fra folkeskoleloven. Denne praksis, hvorefter undervisningsministeren i overensstemmelse med forsøgsparagraffen træffer beslutning om, hvilke forsøg der skal gives dispensation til, vil også blive videreført.

7. Undervisningsministeren vil orientere landets kommuner om muligheden for at få godkendt forsøg. Kommunerne vil samtidig blive orienteret om de nærmere vilkår for at få godkendt forsøg.

Det bemærkes, at driften af folkeskolen er en kommunal opgave, og det er derfor kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for folkeskolen. Spørgsmål om etablering af forsøg er således et kommunalt anliggende. Beslutning herom træffes af kommunalbestyrelsen efter indhentet udtalelse fra vedkommende skolebestyrelse.

8. Partierne bag folkeskoleloven vil fortsat løbende blive orienteret om, hvilke forsøg der godkendes af undervisningsministeren.